

INFORMATOR URZĘDOWY

powiatu gnieźnieńskiego

Wychodzi w środy i w soboty. Abonament Urzędownika wynosi kwartalnie 3 zł., mies. 1 zł. z odnosh. do domu.

Nr 27 //

Obowiązki sołtysa, gm. Trzuskotów powierzone anisławowi Świąciachowskiemu II iawnikowi na czas wania kadencji obecnych Zarządów gminnych w miejscach dotychczasowego sołtysa Stanisława Walczaka.

Gniezno, dnia 10. listopada 1931 r.

Wydział Powiatowy:
(Słaby)

Pon. ór św. in stwierdzono urzędowo w maj. Ba-
nie powiatu wrzesińskiego.

Gniezno, dnia 14. listopada 1931 r.

Starosta Powiatowy:
(Słaby)

dz. 9099/31 V.

Wolne miejsca :

P. U. P. P. P. o z n a n i : 1 kierownik do fabry-
ki sztyldów emaljowanych ze znajomością recept do
restawienia emalii, praktyka conajmniej 10-cio letnia,
tkacz w metalu, 1 garbarz, 1 kamieniarz - sztukator.

P. U. P. P. O s t r ó w : 2 parobków do koni, 1 słu-
żca na wieś.

Ekspoz. G n i e z n o : 2 służące do miasta. —

Ekspoz. I n o w r o c ł a w : 2 parobków do koni.
pastuchów do paszenia krów. —

Ekspoz. L e s z n o : 2 ceramików, 1 modelarz
w gipsie, 1 elew gosp. samotny, 1 gospodyni na fol-
wark, 5 służących z gotowaniem i świadectwami, 6
służących do gospodarzy. —

Ekspoz. K e p n o : 1 służącego do koni na wieś. —

Wolne miejsca dla terminatorów.

P. U. P. P. P. o z n a n i : 1 uczeń krawiecki. —

Ekspoz. L e s z n o : 2 uczni krawieckich, 1 uczeń
stołarski, 1 uczeń malarski, 1 uczeń obuwiczny, 1 uc-
zeń szklarski, 1 uczeń kupiecki do składu konfekcji

Gniezno, dnia 10. listopada 1931 r.

Starosta Powiatowy:
(Słaby)

L. dz. 9064/31. II b.

O D P I S .

Ministerstwo

Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

W sprawie spisu ludności.

Otrzymują

Kuratorja Okręgów Szkolnych, Śląski Urząd Woje-
wódzki, Wydz. Ośw. Publ.

W związku z mającym się odbyć w dniu 9 gru-
dnia r. b. spisem ludności na obszarze całej Rzeczy-

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 8 groszy
od wiersza mn. (5 cm.) Ogł. petyt. lub tabel 12 gr.

czują władze spisowe i w imieniu
by obywatelskiej zechcą Kuratorja zwrócić się do
ogółu nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcą-
cych, zakładów kształcenia nauczycieli oraz szkół
zawodowych, jak również publicznych szkół powszech-
nych, by w zrozumieniu dobrze pojętej pracy dla
Państwa dobrowolnie zgłaszało się do służby spisowej.

Celem umożliwienia swobodnego i należytego
wypełnienia tych obowiązków ze strony nauczyciel-
stwa polecam Kuratorjum zawiesić w dniach 7, 9, 10
grudnia 1931 r. naukę w tych szkołach względnie
klasach, których nauczyciele będą zatrudnieni jako
komisarze spisowi.

Dla ułatwienia akcji spisowej może zająć również
konieczność wzięcia udziału w tej akcji ze strony
młodzieży dwóch starszych klas szkół średnich i za-
kładów kształcenia nauczycieli.

O ile względy wychowawcze nie staną temu na
przeszkodzie Dyrekcja szkoły udzieli poszczególnym
uczniom zezwolenia na ich udział w pracy spisowej.
O ile skutkiem tego większość uczniów czynną będzie
przy pracy spisowej, kierownictwo szkół zawieszą
naukę w odnośnych klasach na czas od 7 do 10 gru-
dnia włącznie.

Zarządzam w końcu w drugiej połowie listopada
poświęcenie jednogodzinnej lekcji na zaznajomienie
uczniów w wyższych oddziałach szkół powszechnych
oraz w szkołach ogólnokształcących i zawodowych
z celami i programem spisu. Wiadomości o spisie,
przenikając przez młodzież, przyczynią się do nale-
żytego uświadomienia szerokiich warstw ludności i
wytworzenia stosunku zaufania do akcji spisowej.

P. P.

Warszawa, dnia 7. listopada 1931 r.

Podsekretarz Stanu
(—) K. Pióracki

Nr. I Pol — 8387/31.

Powiatowy Inspektor Szkolny

G n i e z n o .

P. P. Kierownikom szkół oraz wszystkim P. P. Na-
uczycielom w powiecie

podaję powyższe do wiadomości z poleceniem
wzięcia czynnego udziału w spisie w charakterze ko-
misarzy spisowych oraz urzędowania lekcji propagan-
dowej.

Gniezno, dnia 16. listopada 1931 r.

w z. (—) Majewski.

Żerowanie na ciemnocie ludzkiej

Czas ukrócić praktyki znachorów i szarlatanów.

Od kilku lat władze nasze, co z uznaniem trzeba
zaznaczyć, podjęły energiczną akcję, zmierzającą do
podniesienia stanu zdrowotnego zarówno kraju jak i

ludności, przyczem wydano w tym kierunku szereg
naprawdę celowych i pożytecznych zarządzeń.

Faktem jest, że dziś na warunki zdrowotne zwraca
się dużą uwagę i liczne zarządzenia zmierzają do
tego, aby stan zdrowotny doprowadzić do możliwie

oskonalego stanu.

Do niedawna w akcji tej zapomniano czy też przeoczono pewien bardzo ważny czynnik w walce o zdrowie ludzkie. Gdy bowiem z jednej strony za napłucie groziło więzieniem, z drugiej natomiast posunięta jest bardzo daleko, to równocześnie falangi znachorów, szarlatanów itp. oszustów bezkarnie grasowały, eksploatując w bezczelny sposób bezkrytyczne masy, rujnując przytem ich zdrowie. W ten sposób, iż oszust udzielał poprostu „porad” bezpłatnie, pobierając jedynie opłaty za zioła lub inne „medykamenty”. Proceder ten przynosił duże zyski, tak, że szereg z nich porobiło na znachorstwie duże majątki.

Plaga znachorstwa przybrała ostatnimi czasami tak wielkie rozmiary, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych widziało się zmuszone do wystąpienia z radykalną kontrakcją. Przygotowana została tedy nowela do ustawy o praktyce lekarskiej, przewidująca ostre kary za zajmowanie się leczeniem bez dyplomu lekarskiego. Znachorom będzie groziła grzywna do 10 tysięcy złotych i kara aresztu do trzech miesięcy. W razie, gdyby zabiegi przyniosły szkodę dla chorego, kary będą jeszcze wyższe.

Interwencja powyższa, leżąca w interesie zawodu lekarskiego, zagrożonego konkurencją jest bezwzględnie słuszną. Znachorom gospodarczy i bezrobocie namnożyły całe falangi najgorszego typu oszustów i wydrwigroszów, którzy spekulują na łatwości ludzkiej, nie mając rzecz oczywista pojęcia o zwalczaniu chorób.

W związku z powyższą zmianą ustawy o praktyce lekarskiej należy zauważyć, że nowela ta godzi z drugiej str. w pewną liczbę osób, nie posiadających co prawda patentu lekarskiego, a jednak dzięki specjalnym zdolnościom lub doświadczeniom wybranym przez pokolenia, leczących pomyślnie i to wypadki czasami najbardziej beznadziejne.

Problem ów jest w chwili obecnej przedmiotem walki w Niemczech, gdzie jednak władze i parlament stanęły po wyczerpujących rozważaniach na stanowisku względnej wolności leczenia. Uzasadnieniem tego stanowiska jest słynna teza Virchowa, nawiasem mówiąc nie tylko lekarza, lecz uczonego największej miary, który powiada: „lekarzem jest ten, kto umie leczyć bez względu na to czy ma patent, czy nie. Fuzerem jest ten, kto leczyć nie umie, bez względu na to czy ma patent, czy nie.

Uznając częściowo słuszną argumencję, przyznać jednak należy, że projekt rządowy w walce z plagą znachorów jest słuszny, nie jest bowiem rzeczą dopuszczalną, aby w kraju, gdzie za napłucie grozi kara więzienia, jednocześnie zdrowie, a więc rzecz najcenniejsza dla człowieka, była bezkarną igraszką w rękach bezczelnych oszustów.

Odporność bankowości wielkp.

W okresie, w którym międzynarodowy kryzys i brak jakiegokolwiek większego zaniepokojenia ze strony klienteli bankowej świadczy ponownie o wielkiej odporności naszych banków na skutki głębokiego międzynarodowego kryzysu gospodarczego. Z drugiej strony jednakże przejściowe komplikacje, jakie wytworzyły się dla tych dziedzin naszego życia gospodarczego, które nastawione były na eksport do państw, dotkniętych obecnie kryzysem walutowym, nie mogły pozostać bez chwilowego wpływu na pogłębienie trudności, z jakimi nasze życie gospodarcze walczyć musi.

Bilanse łączne 10 banków związkowych zachodniej Polski na dzień 30. 9. 1931 r. wykazują w porównaniu z bilansem na koniec lipca na niektórych pozycjach stosunkowo znaczne różnice. Tak np. kredyty udzielone na otwartych rachunkach zmniejszyły się w wymienionym okresie z 221,5 na 174,6 milj. zł., a weksle zdyskontowane z 187,7 na 165,8 milj. zł. Równocześnie wkłady i lokaty w rachunkach bieżących zmniejszyły się od lipca do września z 231,5 na 211,1 milj. zł.

Wykazane powyżej różnice w wymienionych bilansach tłumaczą jednakże w głównej mierze zwykłymi w okresie jesiennym sezonowymi zmianami w bilansach bankowych, jak spłatę kredytów rebusorowych, pożyczek rejestrowych, czy kredytów nawozowych, a zwłaszcza spłatą terminowych zagranicznych kredytów kampanijnych, zaciągniętych poprzednio przez przemysł cukrowniczy na przeprowadzenie starej kampanji. Cyfrowy ubytek ogólnej sumy wkładów tłumaczy się więc głównie uruchomieniem lokat w bankach na spłatę wymienionych kredytów.

Eliminując powyżej wymienione wahanie sezonowe, bilanse banków związkowych zachodniej Polski pod względem udzielonych kredytów nie wykazują prawie żadnych znaczących zmian, a obserwowany w ostatnich miesiącach ubytek wkładów w okresie od miesiąca lipca do końca września nie przewyższa 5% ogólnej sumy wkładów.

SEGREGATORY, SKOROSZYTY, DZIURKACZE, SUSZKI, KAŁAMARZE

oraz inne przybory biurowe poleca

po cenach najniższych

Księgarnia M. Cegielskiego w Witkowie.

Książki do oprawy

po niższych cenach przyjmuje
Księgarnia M. Cegielskiego w Witkowie.

Struny, smyczki, włosie

i inne przybory do skrzypiec nadeszły i poleca
M. Cegielski Księgarnia Witkowie.

Za dział urzędowy odpowiedzialne Starostwo

Administracja i drukarnia M Cegielskiego w Witkowie